V+ OPINIE FORUGH KARIMI

De wereld zit vol Oliviers en bila's, maar alleen Bryan is mijn patiënt

Forugh Karimi 15 november 2026

Bewaren Delen

Mijn patiënt, laat ik hem Bryan noemen, draagt zijn leidinggevende voortdurend met zich mee. Door zijn verhalen zie ik de man, laten we hem Olivier noemen, inmiddels zo goed voor me dat het lijkt alsof er een medepatiënt op de lege stoel in mijn spreekkamer zit.

Bryan kampt met angstklachten en een kwetsbaar zelfbeeld. Hij heeft een moeilijke jeugd achter de rug, maar beschikt ook over veel veerkracht. Al jaren werkt hij bij een grote organisatie waar de werkdruk hoog is en collega's regelmatig uitvallen. Hij vreest voortdurend bij een volgende reorganisatie zijn baan te verliezen.

Columnisten hebben de vrijheid hun mening te geven en hoeven zich niet te houden aan de journalistieke regels voor objectiviteit. Lees hier onze richtlijnen.

De organisatie is winstgevend en succesvol. Transparantie, gelijkwaardigheid en een veilige werkcultuur staan er hoog in het vaandel, las ik op haar website, die ik op een moment van gedachteloze nieuwsgierigheid bezocht. De rest heb ik van Bryan gehoord. Medewerkers volgen regelmatig cursussen, bijvoorbeeld in feedback geven. Ze krijgen coaching aangeboden en wanneer ergens per ongeluk het woord 'angstcultuur' valt, verschijnt er een externe deskundige voor intervisie om iedereen te laten reflecteren op hoe de werkcultuur veilig kan blijven.

Ik verbaasde me vroeger al over hoeveel Nederlanders vergaderen, maar toen kende ik iemand als Bryan nog niet. Naast dagelijkse vergaderingen en functioneringsgesprekken zijn er weekopeningen waarin iedereen vertelt hoe die zich voelt, en weekafsluitingen waarin iedereen een persoonlijke en positieve *take-home message* formuleert.

Advertentie

Alles draait om reflectie. Zoals in mijn spreekkamer.

Het meest ziet Bryan op tegen de bila's. Voor wie, zoals ik tot voor kort, niet weet wat een bila is, het is een bilateraal gesprek waarin werknemer en leidinggevende bespreken wat goed gaat in hun samenwerking en wat beter kan.

De bila's tussen Bryan en Olivier vinden tweewekelijks plaats, net als sinds kort zijn bezoeken aan mijn spreekkamer. Van dit laatste weet Olivier natuurlijk niets. Want stel je voor: in behandeling zijn bij een psycholoog is nog tot daaraan toe, maar bij een psychiater? Dat zou Olivier weleens extra reden kunnen geven om aan zijn functioneren te twijfelen. Toen een collega hem in vertrouwen vertelde in therapie te zijn, durfde Bryan na lang aarzelen slechts te zeggen dat hij coaching volgt voor zijn privéproblemen.

Ik ben dus zijn coach.

Tijdens de bila mogen Bryan en Olivier elkaar openlijk feedback geven. Maar Bryan doet het nooit goed. Ondanks cursussen feedback geven blijft Olivier vinden dat er iets fundamenteel mis is met Bryans manier van communiceren, die volgens hem allerlei negatieve reacties oproept bij anderen. Bryan wordt steeds onzekerder door die gelijkwaardige gesprekken.

Andere collega's lijken de ongeschreven regels wat beter te begrijpen. Tijdens de lunch klagen ze over de organisatie, terwijl ze tijdens de officiële reflectiemomenten de mooiste woorden vinden voor hun samenwerking. Bryan begrijpt er weinig van. Hij gaat met Olivier in zijn hoofd naar bed en wordt met hem wakker. Meerdere malen heeft hij deze dynamiek met Olivier besproken, soms in aanwezigheid van een derde. Maar telkens krijgt hij de vraag of hij wel lekker in zijn vel zit, of het privé goed gaat en of hij geen extra coaching nodig heeft vanwege zijn problemen met autoriteit. Inmiddels is Bryan angstig, achterdochtig en toen hij zich bij mij aanmeldde was zijn lijdensdruk behoorlijk hoog.

Ik kijk naar Bryan tegenover mij en Olivier op de lege stoel. Er is nog een patiënt in mijn spreekkamer, die ik in gedachten op het bijzettafeltje heb opengesneden – patiënt Bila met ingewikkelde systemische problemen, die ik niet kan behandelen. De wereld zit vol Oliviers en bila's, maar ik kan alleen Bryan behandelen.

Welkom bij praktijk Karimi, waar we samen verder reflecteren, uw wantrouwen wegwerken en u klaarstomen voor de samenleving! Hier mag u aan uzelf werken om weer te functioneren en nuttig te blijven in een systeem dat buiten mijn bereik ligt.

Bryan heeft me net verteld hoe Olivier hem tijdens de bila van deze week alle hoeken van de kamer heeft laten zien. Hij pakt een tissue en huilt voor het eerst lang en diep. Hij zegt dat hij graag zijn baan wil behouden.

wil behouden.

Ik denk aan Bryans gezin met jonge kinderen. ‘Misschien moet je het met een korreltje zout nemen’, hoor ik mezelf zeggen. Patiëntje Bila verdwijnt van het bijzettafeltje. Ook ik wil dat Bryan zijn baan behoudt.